

На основу члана 3. став 4. Закона о судијама ("Службени гласник РС", бр. 116/08, 58/09 и 104/09) и члана 13. алинеја 14. Закона о Високом савету судства ("Службени гласник РС", број 116/08),

Високи савет судства, на седници одржаној 14. децембра 2010. године, донео је

ЕТИЧКИ КОДЕКС СУДИЈА

Етичким кодексом судија утврђују се етички принципи и правила понашања судија којих се морају придржавати у циљу очувања и унапређења достојанства и угледа судије и судства.

1. НЕЗАВИСНОСТ

Судија је у вршењу судијске функције независан и потчињен само Уставу и закону.

Судија је слободан у заступању свог схватања, утврђивању чињеница и примени права у свему о чему одлучује.

Судија није дужан да икоме, па ни другим судијама и председнику суда, објашњава своја правна схватања и утврђено чињенично стање, изузев у образложењу одлуке или кад то закон посебно налаже.

Примена:

- 1.1. Судија врши судијску функцију независно, без икаквог спољашњег утицаја, ограничења, наговарања, притисака, претњи или мешања од стране било кога.
- 1.2. Судија је независан у односу на законодавну и извршну власт, медије и друге институције друштва, политичке партије, друге судије и у односу на странке у поступку у коме суди.
- 1.3. Судија промовише високе стандарде судијског понашања и придржава их се у циљу одржавања и јачања поверења јавности у независност судија и судова.
- 1.4. Судија брани независност суда од политичких притисака, интервенција и утицаја у свакој прилици. Судија неће учествовати на јавним расправама политичке природе, осим када се расправа односи на питања која се тичу рада судова и независности судства.

2. НЕПРИСТРАСНОСТ

Судија је дужан да непристрасно води поступак по својој савести, у складу са властитом проценом чињеница и тумачењем права, уз обезбеђење правичног суђења, суђења у разумном року и поштовања процесних права странака гарантованих Уставом, законом и међународним актима,

Примена:

- 2.1. Судија обавља судијску функцију објективно, без наклоности, предубеђења и предрасуда према странама у поступку заснованих на раси, боји коже, националној припадности, верским убеђењима, политичкој опредељености, полу, старосној доби и другим личним својствима.

- 2.2. Судија у обављању судијске функције, својим понашањем у суду и ван суда, одржава и јача поверење јавности и странака у поступку у непристрасност судија и судова.
- 2.3. Судија је дужан да се уздржи од суђења у поступцима у којима постоје разлози који доводе у сумњу његову непристрасност. Сумњу у непристрасност судије нарочито подстичу породичне, пријатељске, пословне, социјалне и сличне везе са странкама и њиховим заступницима.
- 2.4. Судија је дужан да посвећује једнаку пажњу опречним интересима странака и да објективно води поступак и доноси одлуке.
- 2.5. Судија је дужан да се уздржи од давања изјава или коментара у јавности, због којих би се у предметима у којима поступа могао створити утисак пристрасности и нарушити правичност суђења. Судија је дужан да се уздржи од давања било каквих обавештења или коментара у медијима о конкретним предметима који би могли да утичу на исход поступка.
- 2.6. Судија мора да избегава учешће у политичким активностима, које могу да угрозе утисак непристрасности.
- 2.7. Судија може да учествује у грађанским, добротворним и верским активностима, под условом да се те активности не одражавају негативно на обављање судијске функције.
- 2.8. Судија је дужан да ван суда, у својим личним односима са припадницима правне професије, избегава ситуације које би оправдано могле да изазову сумњу у његову непристрасност.

3. СТРУЧНОСТ И ОДГОВОРНОСТ

Судија треба да поседује теоријско и практично знање и вештине потребне за одговорно, стручно и ефикасно вршење судијске функције.

Судија има право и обавезу на стручно усавршавање и обуку о трошку Републике Србије, у складу са посебним законом.

Примена:

- 3.1. Судија има обавезу да усавршава теоријско и практично знање и вештине кроз програм обуке.
- 3.2. Судија треба да настоји да континуирано усавршава знање и вештине како би унапредио квалитет судске заштите.
- 3.3. Судија је дужан да поштује рокове у току поступка, уз поштовање правила о решавању хитних предмета.
- 3.4. Судија је дужан да одржава ред и пристојност у свим поступцима пред судом и да се у опхођењу са странкама, адвокатима, судијама поротницима, другим учесницима у поступку и судским особљем понаша пристојно, обзирно и с поштовањем.
- 3.5. Судија је дужан да развија и одржава добре колегијалне односе и стручну сарадњу са другим судијама.
- 3.6. Судија има право и дужност да од правних заступника, учесника у поступку и запослених у суду, захтева да се према странкама у поступку и грађанима који се обраћају суду понашају пристојно, обзирно и с поштовањем, као и да се уздрже од сваког поступка и понашања које би довело у питање углед суда.
- 3.7. Поверљиве информације које је сазнао у току поступка, судија не сме да користи или да их саопштава другим лицима, осим у сврхе обављања судијске функције.

4. ДОСТОЈАНСТВЕНОСТ

Судија је дужан да у обављању судијске функције и у поступцима ван суда развија стандарде понашања који доприносе очувању угледа и достојанства суда и судија.

Примена:

- 4.1. Судија мора да се уздржава од недоличних поступака, као и од поступака који могу нарушити поверење јавности у суд.
- 4.2. Судија је дужан да чува углед суда и судијске функције кроз писану и изговорену реч.
- 4.3. Судија, као лице изложено сталном суду јавности, слободно и својевољно, прихвата лична ограничења, која му намеће судијска функција.
- 4.4. Судија не сме да користи положај судијске функције ради остваривања сопствених интереса, интереса чланова своје породице или других лица, нити сме да дозволи другима лицима да оставе утисак да се било ко налази у таквом посебном положају да може да утиче на рад судије.
- 4.5. Судија и чланови његове породице неће тражити нити примати било какве поклоне, завештање, позајмицу или услугу везано за поступање или пропуштање у обављању судијске функције, нити ће судија дозволити да то учини неко од судског особља.
- 4.6. Судија је дужан да се уздржава од сваког поступка којим се ствара утисак о постојању корупције у суду.
- 4.7. Судија је дужан да се одева прикладно, на начин којим се чува углед суда и лично достојанство. Судије у току суђења на расправама, претресима и јавним седницама носе службену одећу (тога).

5. ПОСВЕЋЕНОСТ

Судија је дужан да уложи свој труд и знање у остварење најбољих резултата.

Судија је дужан да у складу са својим могућностима и интересовањима, поред обављања судијске функције, обавља и друге послове који су од важности за подизање угледа судије и унапређење рада суда.

Вансудске активности судије не смеју ометати његово редовно и уредно обављање судијске функције.

Примена:

- 5.1. Обављање судијске функције има првенство над свим другим активностима судије.
- 5.2. Судија може обављати активности које нису повезане са обављањем судијске функције, уколико оне не утичу на обављање судијске функције, као што су:
 - писање, предавање и учешће у јавним расправама које се односе на право, правни систем и функционисање судства;
 - чланство у владиним радним телима;
 - учешће у научном, литерарном и уметничком раду;
- 5.3. Судија може примати накнаду за вансудијске активности, уколико таква накнада не оставља утисак вршења утицаја на судију у обављању судијске функције. Висина накнаде не сме прећи износ које би друго лице, које није судија, примило за сличне активности.

6. СЛОБОДА УДРУЖИВАЊА

Ради заштите својих интереса и очувања своје самосталности и независности, судије имају право да се удружују.

Примена:

- 6.1. Судија може бити члан струковног удружења или других организација и учествовати у њиховом раду, које ће, ради заштите и подизања угледа судијске професије, заступати њихове интересе и штитити независност и положај судијске функције.

7. ОДАНОСТ ПРИНЦИПИМА ЕТИЧКОГ КОДЕКСА СУДИЈА

Судија је дужан да се у свакој прилици придржава Етичког кодекса судија и принципи овог кодекса су начин живота судије.

Примена:

- 7.1. Судија је дужан да у свакој прилици оставља утисак беспрекорног понашања.
- 7.2. Судија ће, поред личног поступања у складу са принципима овог кодекса, подстицати и друге судије да их поштују. Судија има право и дужност да укаже надлежним органима на понашање судије које је у супротности са овим кодексом.
- 7.3. Кршење одредаба Етичког кодекса судија у већој мери је дисциплински прекршај.

Овај кодекс ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".